

[Ole Henriksen.]

som man måske kunne tilføje i konsekvens af overenskomstloven vil undergå en forvandling til at blive et normallønsområde? Det er vel også et problem, som ikke bare kan blive vores, men også arbejdsrettens problem med en række sager, når man opdager, at der ikke er noget til løngliding.

Man kan næppe forestille sig, at det vil ske, uden at det fagretlige system bliver belastet. Arbejdsgiverne kan med loven i hånden afvise ethvert lønkrav fra arbejderne, og de kan gøre det i vished om, at det fagretlige system og arbejdsretten vil hjælpe arbejdsgiverne.

De kan også gøre det i bevidsthed om, at hvis det ikke lykkes at holde igen med lønglidingen, ja, så har regeringen ifølge den betænkning, som følger med overenskomstloven, jo givet tilsagn om at foreslå foranstaltninger, der hindrer en sådan løngliding.

Det er, synes jeg, gode argumenter, man har givet arbejdsgiverne i de kommende to år. Det var gode argumenter, man gav i august måned. Nu synes jeg, at man igen giver arbejdsgiverne gode kort på hånden til netop at kunne bremse op.

Jeg kan forstå, at denne formulering er kommet med i betænkningen på de konservatives foranledning. Noget kunne tyde på, at det var et stykke bestillingsarbejde fra Arbejdsgiverforeningen, hvilket falder meget godt i tråd med, at arbejdsgiverne valgte at forkaste mæglingsforslaget; den politiske rygdækning var altså i orden.

Spørgsmålet er så, om vi kan forvente et eller flere stopforlig i den kommende tid, eller om vi kan forvente, at forhøjelser af lønnen bliver kriminaliseret, hvad der også har været tendenser til i det forløbne års tid. Det kan også være, at fantasien rækker så langt, at man kan finde på nogle nye ting. Det ved vi ikke endnu, det må vi vente og se.

Men forhåbentlig rækker statsministerens fantasi til at se, hvilken udvikling han og socialdemokratiet har sat i gang. Frygter statsministeren ikke, at den fagbevægelse, hvoraf hans eget parti er udsprunget, bliver reduceret til at spille rollen som politibetjent over for sine egne medlemmer og i øvrigt sikre, at der er ro på bagsmækken i fagbevægelsen? Frygter statsministeren ikke, hvilke reaktioner der vil komme fra fagbevægelsens medlemmer imod fagbevægelsens egen uformåenhed som følge

af forliget og loven? Selv rolige og besindige arbejdere vil blive radikaliseret i forhold til de mekanismer, som man nu sætter ind for at holde lønudviklingen på plads.

Hvad med den rolle, som fagbevægelsen har spillet op igennem tiderne for den demokratiske udvikling i samfundet, banebrydende på en lang række sociale områder, fordi man havde mulighed for ved frie forhandlinger om sine egne overenskomster at tilkæmpe sig goder, som senere gik over til at blive hele befolkningens goder igennem lovgivningen? Den udvikling, som er på vej, vil man nok beklage mange steder, ikke mindst inden for fagbevægelsen og i de svage sociale lag. Fagbevægelsen er netop frataget sin rolle som katalysator for udviklingen, og det, at man nu ligesom låser det fast ved at sige, at det er folketinget, som egentlig skal være den banebrydende for at befordre udviklingen i social retning, tror jeg nok vil være en alvorlig hæmsko for udviklingen her i samfundet, men det er, hvad vi kan vente os, hvis man ikke ændrer kurs.

Jeg tror nok, at LO og Thomas Nielsen fornemmer denne udvikling, og det var årsagen til Thomas Nielsens skarpe udtalelser, da augustforliget blev præsenteret. Senere må det have været partidisciplinen eller misforstået loyalitet over for hans parti, der fik ham til at anbefale LOs repræsentantskab at holde sig inden for de afstukne politiske rammer. Jeg synes nok, at det er lige langt nok at gå, når vi i den stående debat hører, at når der er et flertal, der har vedtaget det inden for LOs område, så mener man også, at vi andre er nødt til at følge efter.

Vi har jo hele tiden betragtet augustforliget lige fra dets fødsel og dets vej igennem de såkaldt frie forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter og til, at det vender tilbage her til folketinget. Vi har fulgt det meget nøje og har observeret, at begge parter har accepteret det politiske pres, som blev lagt på dem. Det er klart, at vi ikke kan have anden stilling til dette augustforlig, når det vender tilbage til folketinget. Det er og bliver et politisk anliggende. Så må vi bare konstatere, at vi ikke er i overensstemmelse med det flertal, som har vedtaget at sige ja til forslaget, men er i overensstemmelse med mindretallet, og det sker nu en gang imellem, at man må fastholde disse principper.

Det kunne være rimeligt i denne forbindelse at spørge de øvrige augustforligspartier, af